

Vroegtijdige signalering mogelijke zorgfraude

Freddy May

Studiedag NOOM

Nieuwegein, 16 april 2014

Genoeg media aandacht

- Zorgfraude komt op grote schaal voor;
  - Kosten van zorg stijgen onrustbarend;
- Groot maatschappelijk probleem

Hoezo?

- Bekostigingssysteem is ingewikkeld;
- Controle laat te wensen over;
- “Stress als excuus om te stelen”.
(Metro 10 april 2014)

Aanpak overheid

- Controle FIOD, NZA, IGZ nog onvoldoende;
- Pilot starten om m.b.v cliëntenorganisaties vroegtijdig fraude of oneigenlijk gebruik te signaleren;

Meldpunt zorgfraude

- Telefonisch meldpunt d.m.v. vragenlijst;
- Digitaal melden op de website m.b.v. Spidox;
- Handelingsprotocol voor meldpunt.

Doet NOOM wel/niet mee ?

- Januari 2013 wordt NOOM gevraagd om mee te doen;
- NOOM heeft grote aarzelingen:
  - doelgroep is kwetsbaar op verschillende terreinen;
  - doelgroep is onvoldoende op de hoogte van zorgaanbod;
  - zorgfraude is een gevoelig onderwerp;
  - meedoen kan stigmatiserend werken.

Wat wil NOOM bereiken als ze meedoet?

- (Oudere) migranten bewust maken van zorgfraude (hoe herken ik die)
- Goede informatie verstrekken om de doelgroep te behoeden voor malafide praktijken.

Uitgangspositie oudere migrant kwetsbaar

- Ruim 95% heeft een verkorte AOW en leeft op bijstandsniveau;
  - Hebben veelvuldig last van chronische aandoeningen;
  - Vanwege hun migratiegeschiedenis zijn ze onvoldoende op de hoogte van het zorgaanbod.
- Gemakkelijke prooi van kwaadwillenden.

Extra probleem

- Dementie komt 3x vaker voor onder (oudere) migranten;
  - Geestelijk en lichamelijk gehandicapten komen relatief vaker voor.
- Omdat dit in hun cultuur een taboe onderwerp is, wordt er niet openlijk over gepraat en wordt slechts in kleine kring hulp gezocht.

Aanpak moet anders

- Een meldpunt spreekt (oudere) migranten niet aan:
  - onvoldoende geëmancipeerd;
  - onvoldoende assertief;
  - onvoldoende zelfredzaam;
  - onvoldoende communicatief en taalvaardig.

NOOM aanpak

- Maakt gevoelige onderwerpen bespreekbaar door inzet van vertrouwenspersonen uit eigen kring;
- Verstrekt de juiste informatie op een voor hun begrijpelijke manier, rekeninghoudend met cultuursensitieve onderwerpen;
- Werkt met herkenbare voorbeelden.

NOOM aanpak

- Zoekt bewust samenwerking met professionele partners en overheid om:
  - kennis en ervaring te delen;
  - van elkaar te leren en
  - samen te zoeken naar oplossingen op maat.

NOOM aanpak werkt

- Omdat NOOM het respect en vertrouwen geniet van de achterban (wederkerig);
  - Daardoor kunnen grote groepen worden bereikt.
- ⇒ Bewezen effectief bij o.a. voorlichting:
  - ouderenmishandeling;
  - AOW problematiek.

Studiedag bedoeld om:

- Willen we samen hetzelfde bereiken?
- Kunnen we bijdragen aan een betere aanpak van fraude of oneigenlijk gebruik?
- Hoe gaan we dat aanpakken?

Handvatten aanreiken

- Jeanny vertelt u precies wat de overheid verstaat onder fraude, oneigenlijk gebruik of misstanden;
- Ali neemt u mee in de verschillende voorbeelden van fraude met PGB

NB fraude aanpak is breder dan alleen PGB

Middagprogramma

- Herkennen de diverse lidorganisaties deze problematiek?
- Hoe gaan we het probleem aanpakken; Hoe gaan we signaleren en hoe gaan we gebruik maken van het meldpunt?

Volgende uitdaging

- Laten zien dat de NOOM aanpak ook bijdraagt aan een betere aanpak van zorgfraude en oneigenlijk gebruik;
  - Wat is het effect van onze inzet.
- Elke lidorganisatie organiseert voor 19 mei 2014, in eigen kring minstens een voorlichtingsbijeenkomst volgens de NOOM aanpak.

Resultaat?

Het behaalde resultaat is bepalend of we met de NOOM aanpak door mogen gaan of niet!

Veel succes en wijsheid

Bij dit boeiende maar zeer gevoelige onderwerp.

Dank voor uw aandacht

www.netwerknoom.nl